

IITIN KUNNAN IKÄÄNTYNEEN VÄESTÖN
HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN
TOIMENPIDESUUNNITELMA 2023-2025

TAUSTAA SUUNNITELMALLE

- Kunnan on vanhuspalvelulain 5 §:n mukaan laadittava suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi
- Kunnan on otettava suunnitelma huomioon valmisteltaessa ikääntyneen väestön asemaan ja iäkkäiden henkilöiden tarvitsemiin palveluihin vaikuttavaa kunnan päätöksentekoa ja kuntalaissa tarkoitettua talousarviota ja -suunnitelmaa.

TAUSTAA SUUNNITELMALLE

- Suunnittelussa on painotettava kotona asumista ja kuntoutumista edistäviä toimenpiteitä. Suunnitelman hyväksyy kunnanvaltuusto ja se on tarkistettava valtuustokausittain. Suunnitelma on osa kuntastrategiaa ja kunnan muuta strategista johtamista.
- Suunnitelma on otettava huomioon myös valmisteltaessa terveydenhuoltolain 12 §:ssä tarkoitettua hyvinvointikertomusta ja sen raportointia. Terveydenhuoltolain mukaan kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutuneista toimenpiteistä kunnan on raportoitava valtuustolle.

JOHDANTO

Terveydenhuoltolaki (1326/2010) velvoittaa kuntia seuraamaan asukkaitensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmistettava laajempi hyvinvointikertomus. Iitin kunnan laaja hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelma hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 22.2.2022.

Ikääntyneen väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpidesuunnitelma on päivitetty vuosille 2023–2025. Suunnitelma sisältää katsauksen Iitin väestöennusteeseen ja ikääntyneiden määrän kehitykseen, ikääntyneiden sosiaali- ja terveyspalvelujen käyttöön, toimenpidesuunnitelman hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen kunnan eri tehtävissä. Suunnitelma päivitetään seuraavan kerran laajan hyvinvointikertomuksen ja hyvinvointisuunnitelman yhteydessä.

INDIKAATTORIT

PÄIJÄT-HÄMEEN SHP ALUE JA KUNNAT

VÄESTÖ 31.12.2020 PÄIJÄT-HÄME

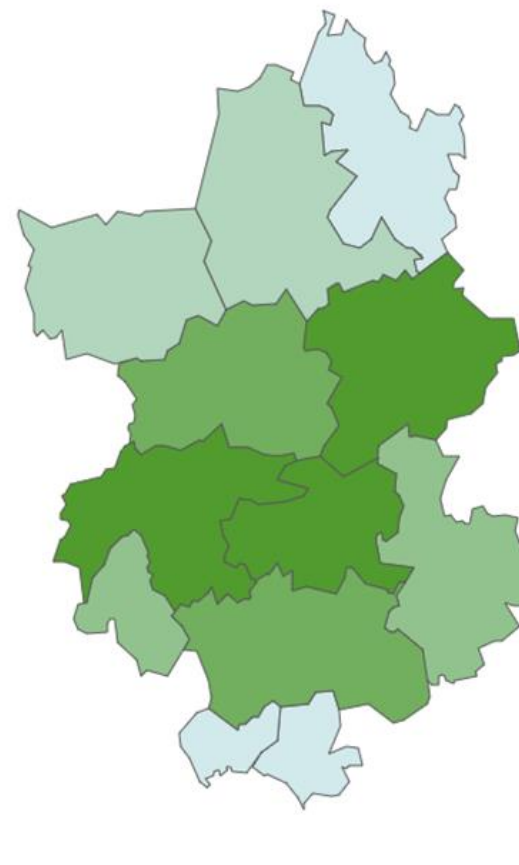
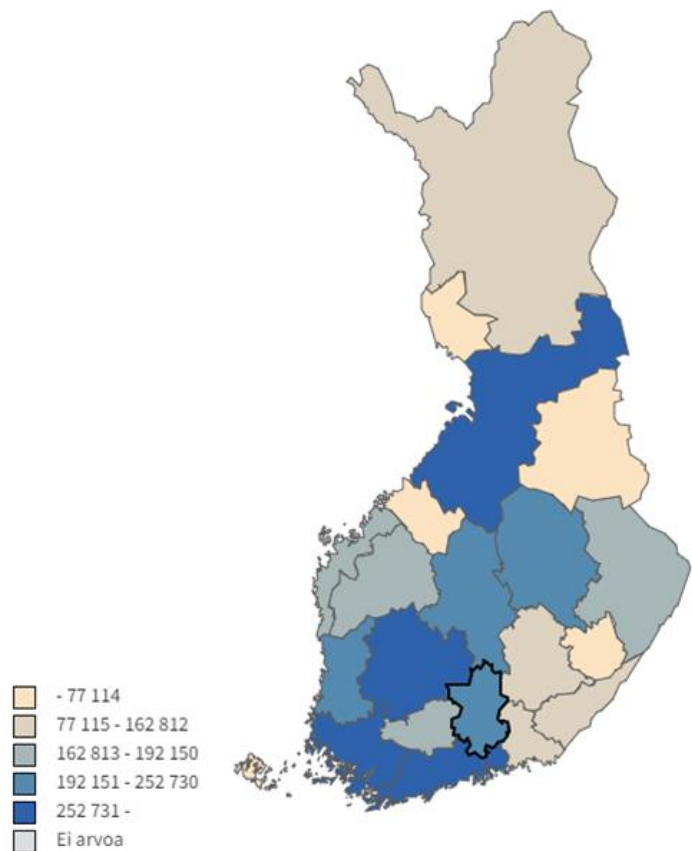
Päijät-Häme:

209 475

Koko maa:

5 533 793

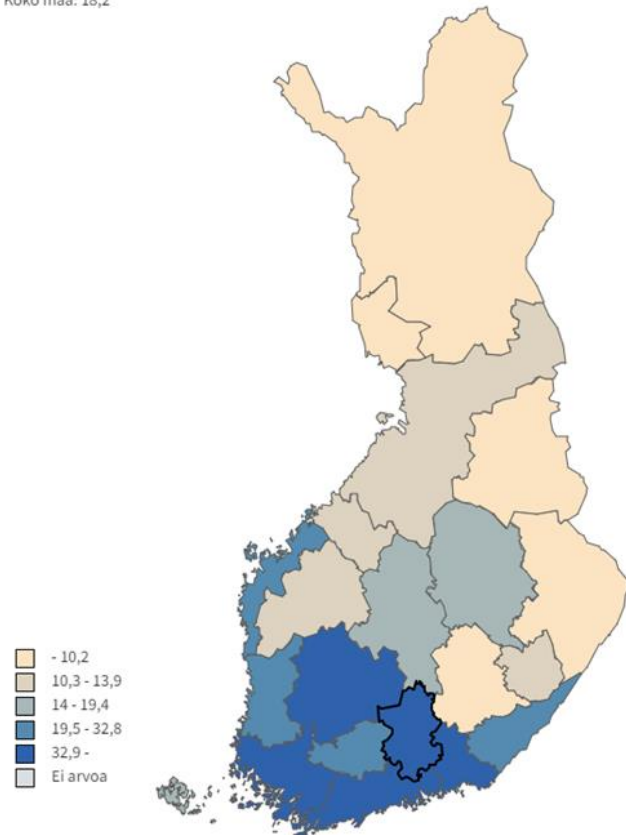
Päijät-Häme: 209 475

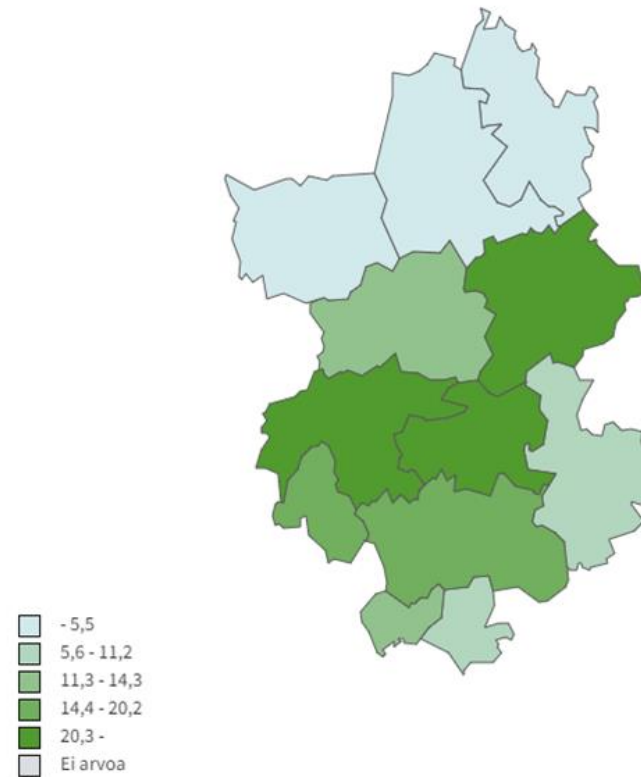
VÄESTÖNTIHEYS, ASUKKAITA / M² (2020)

Päijät-Häme: 34,6

Koko maa: 18,2

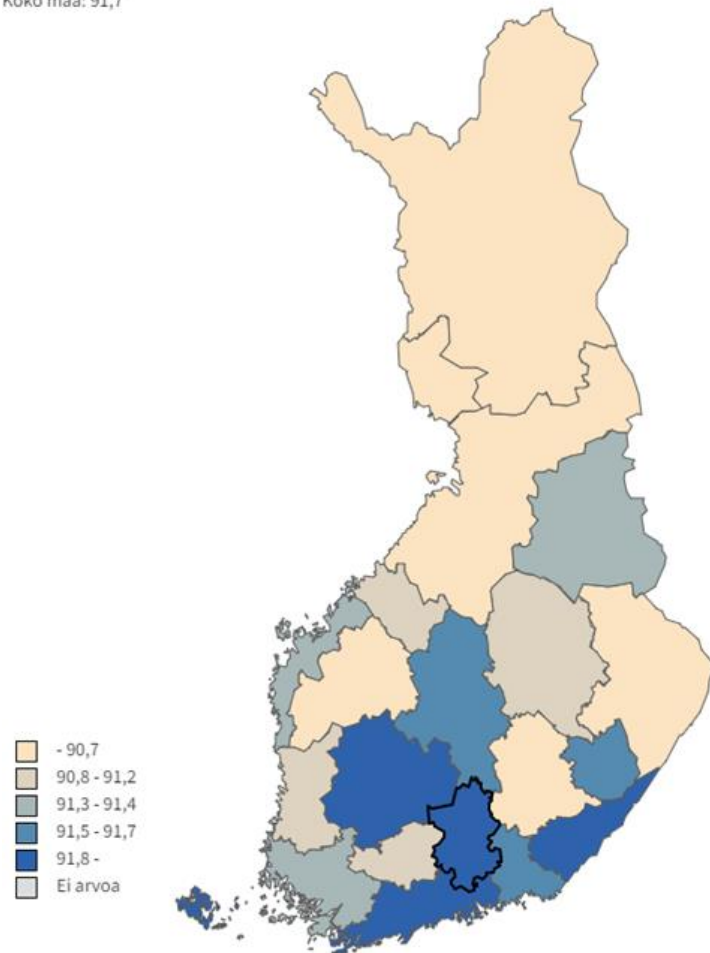
Päijät-Häme: 34,6

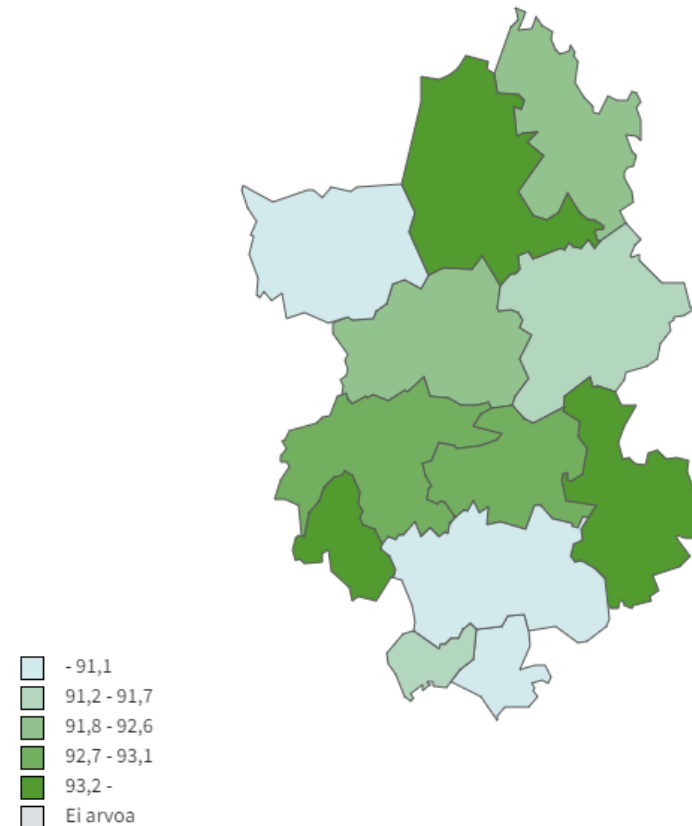
KOTONA ASUVAT 75 VUOTTA TÄYTTÄNEET, % VASTAAVAN IKÄISESTÄ VÄESTÖSTÄ, 2019 (IITISSÄ 93,4)

Päijät-Häme: 92,5

Koko maa: 91,7

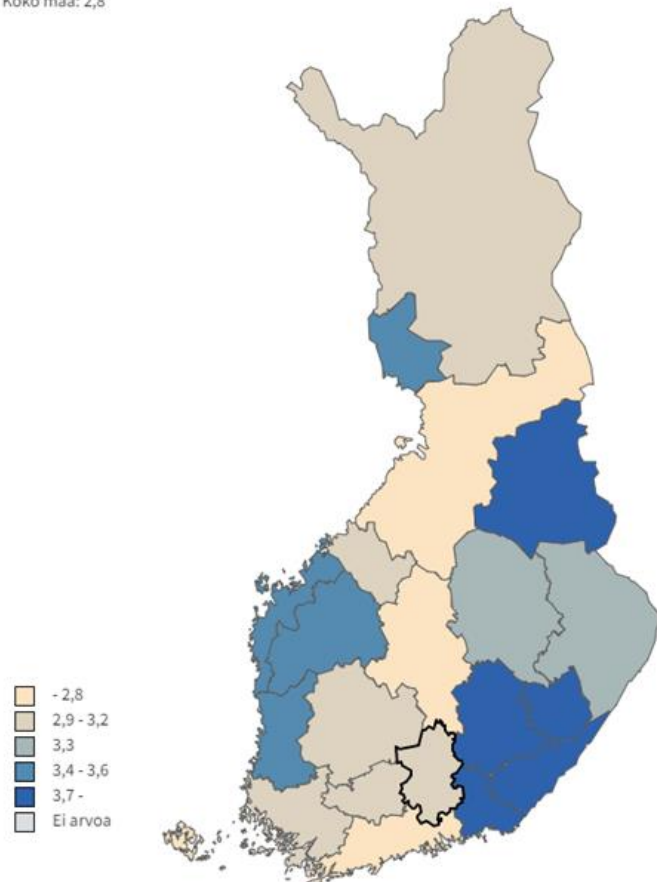
Päijät-Häme: 92,5

85 VUOTTA TÄYTTÄNEET, % VÄESTÖSTÄ 2020 (IITISSÄ 4,2)

Päijät-Häme: 3,2

Koko maa: 2,8

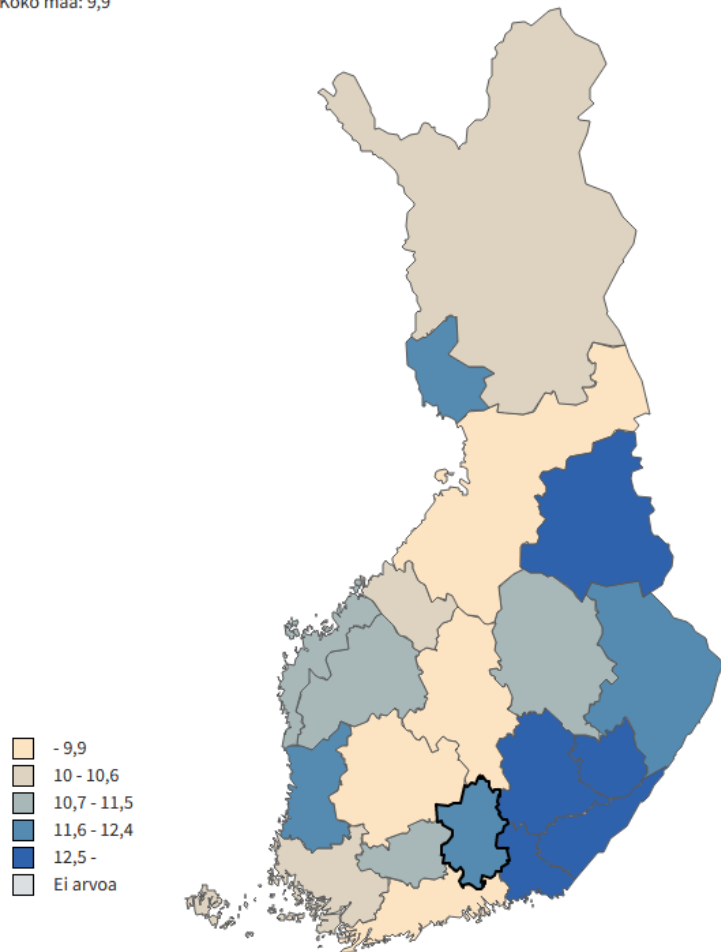
Päijät-Häme: 3,2

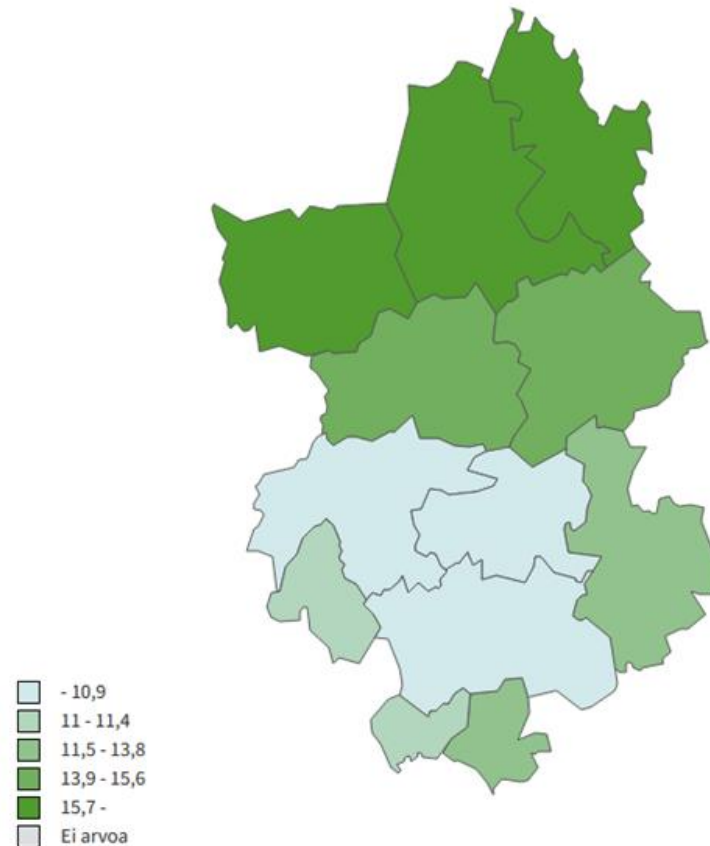
75 VUOTTA TÄYTTÄNEET, % VÄESTÖSTÄ 2020 (IITISSÄ 13,8)

Päijät-Häme: 11,9

Koko maa: 9,9

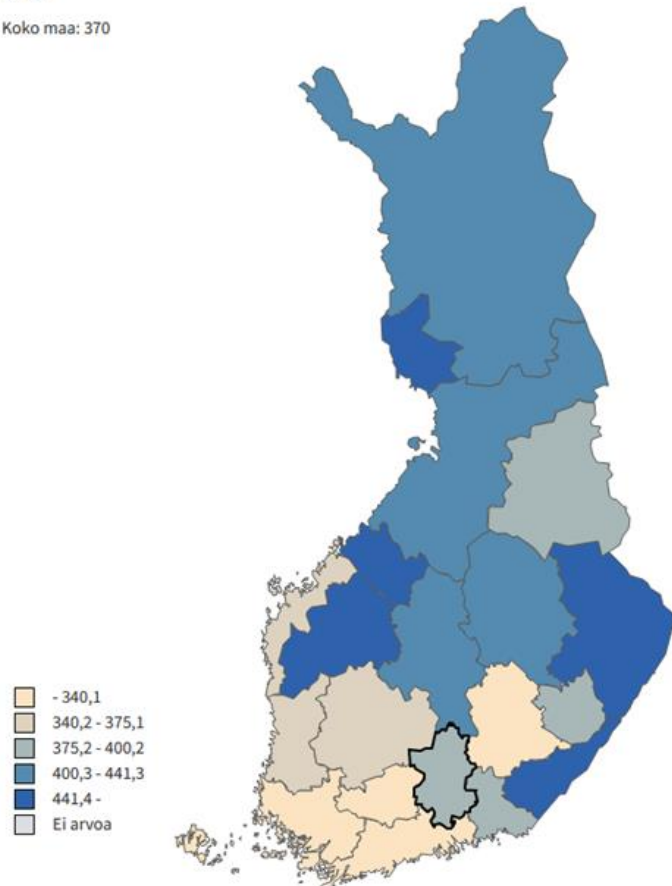

Päijät-Häme: 11,9

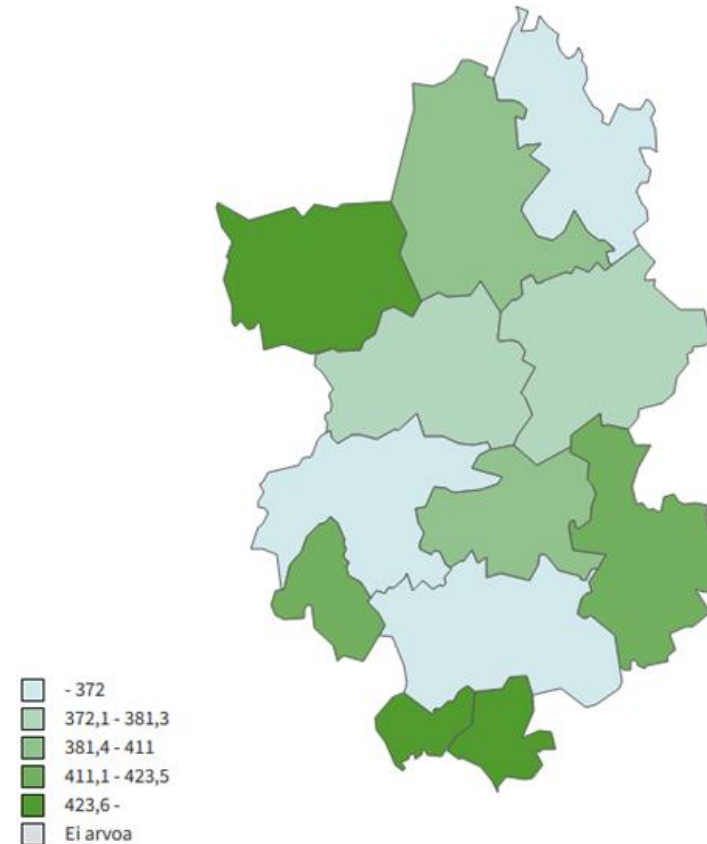

KAATUMISIIN JA PUTOAMISIIN LIITTYVÄT HOITAJAKSOT 65 VUOTTA TÄYTTÄNEILLÄ/ 10 000 VASTAAVAN IKÄISISTÄ (IITISSÄ 423,3)

Päijät-Häme:
389,2
Koko maa: 370

Päijät-Häme: 389,2

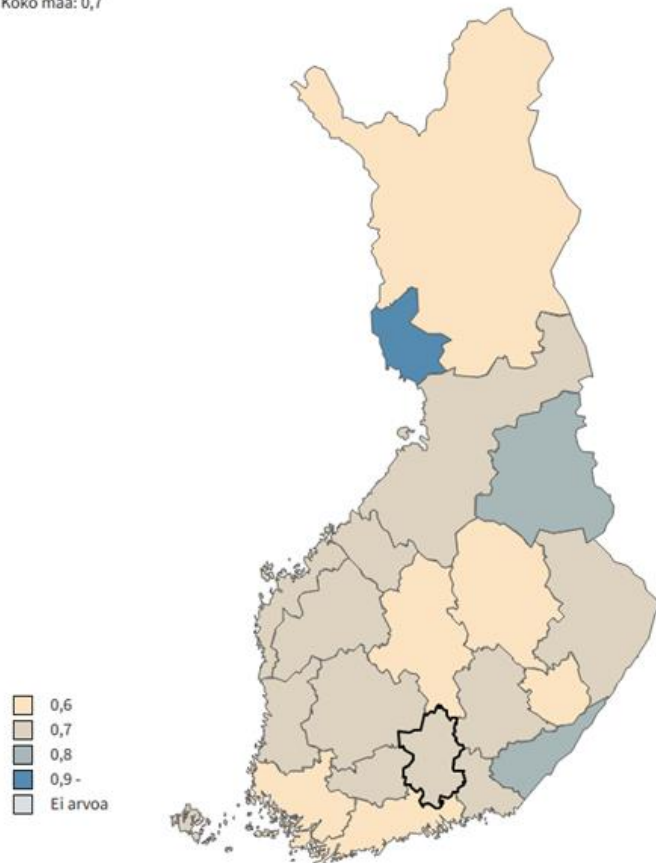

LONKKAMURTUMAT 65 VUOTTA TÄYTTÄNEILLÄ, % VASTAAVANIKÄISESTÄ VÄESTÖSTÄ 2019 (IITISSÄ 0,9)

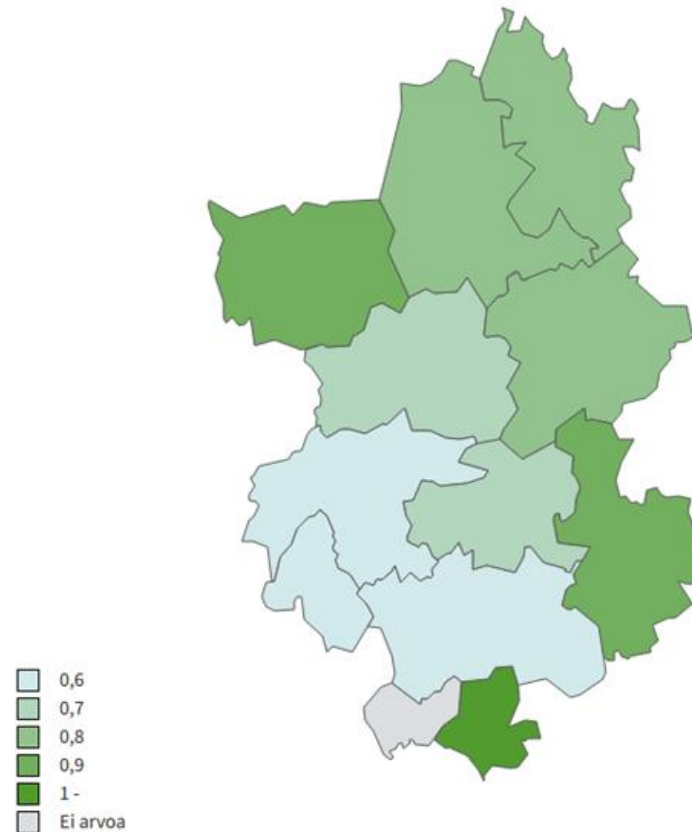
Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavanikäisestä väestöstä

Päijät-Häme: 0,7

Koko maa: 0,7

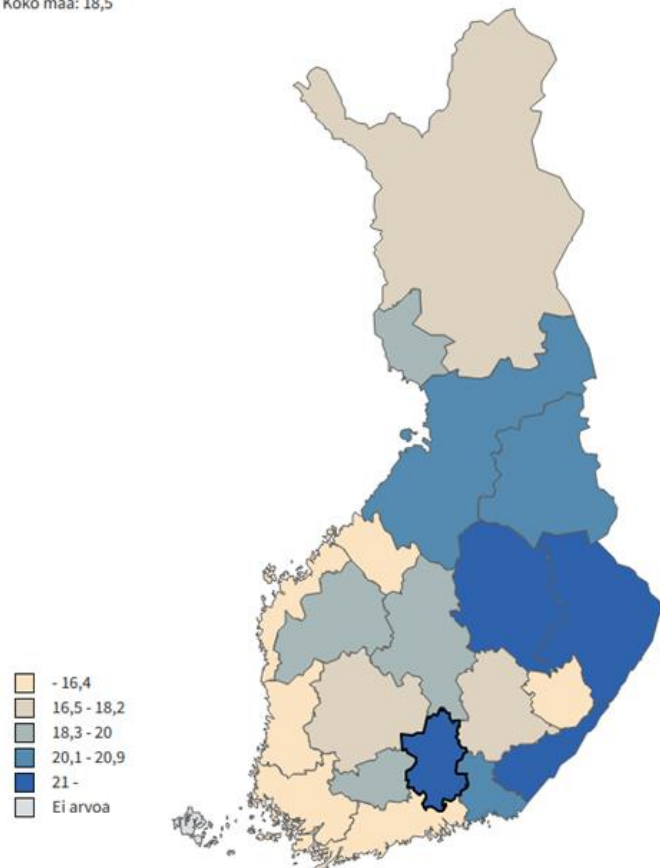
Päijät-Häme: 0,7

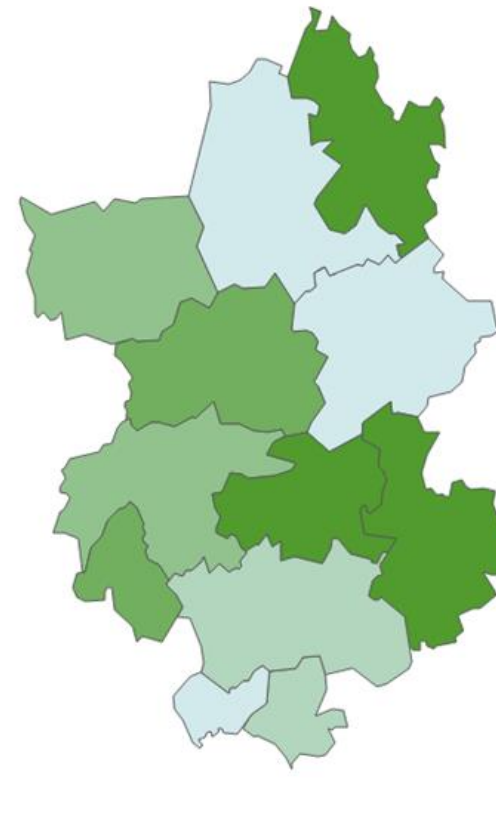
SÄÄNNÖLLISEN KOTIHOIDON 75 VUOTTA TÄYTTÄNEET ASIAKKAAT, JOILLA 90 TAI ENEMMÄN KOTIHOIDON KÄYNTIÄ KUUKAUDESSA, % VASTAAVAN IKÄISISTÄ ASIAKKAISTA (IITISSÄ 26,2)

Päijät-Häme: 25,3

Koko maa: 18,5

Päijät-Häme: 25,3

HYVINVOINTI- JA TERVEYS INDIKAATTOREITA

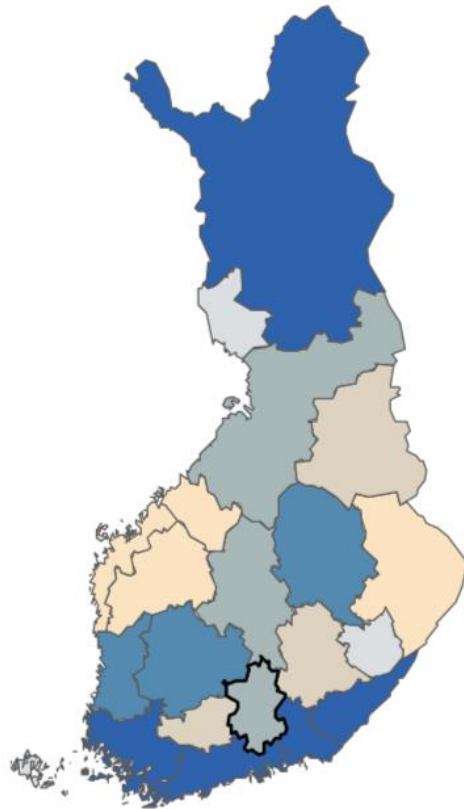
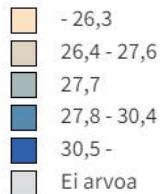
Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) (%), 65 vuotta täyttäneet

Päijät-Häme:

27,7

Koko maa:

31,1

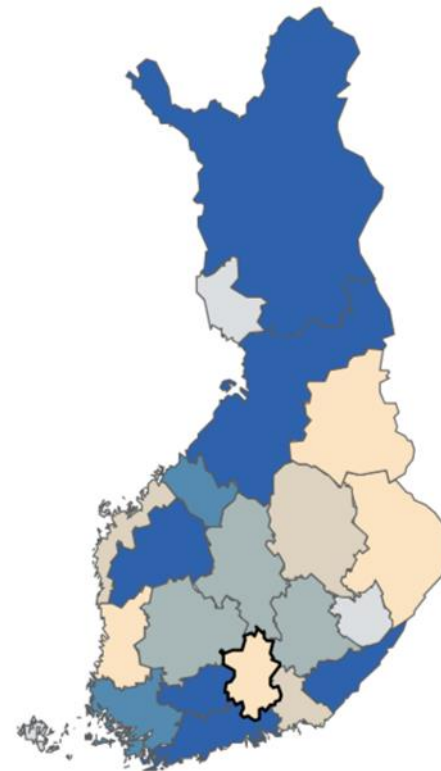
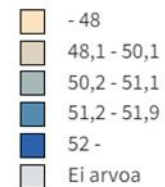
Elämänlaatussa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet

Päijät-Häme:

48

Koko maa:

51,1

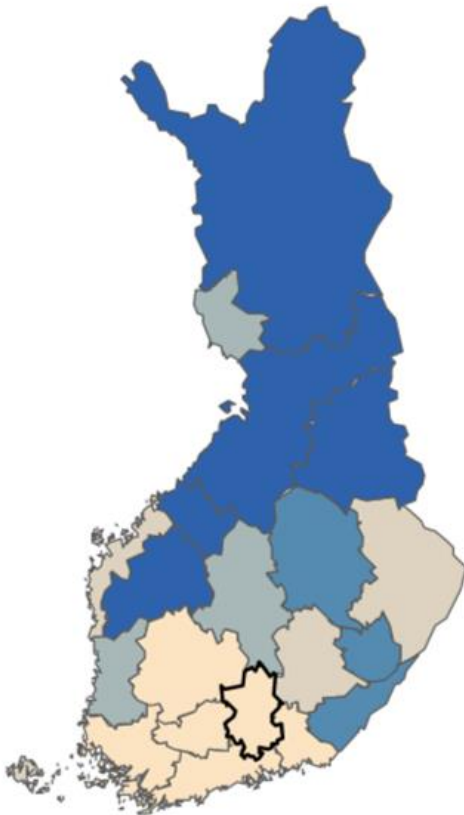
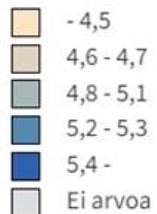

OMAISHOIDON TUEN 75 VUOTTA TÄYTTÄNEET HOIDETTAVAT VUODEN AIKANA, % VASTAAVANIKÄISESTÄ VÄESTÖSTÄ 2020 (IITISSÄ 2,0)

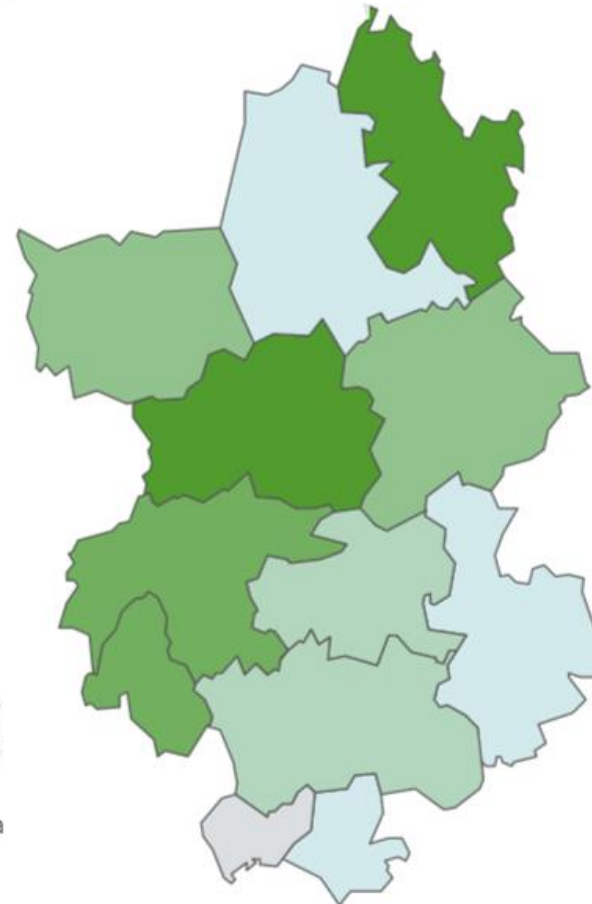
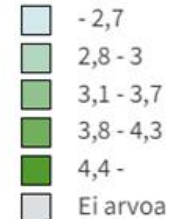
Päijät-Häme:

3,2

Koko maa: 4,6

Päijät-Häme: 3,2

HYVINVOINTI- JA TERVEYS- SEKÄ SOSIOEKONOMISET INDIKAATTORIT

Itsestä huolehtimisessa vähintään suuria vaikeuksia kokevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet

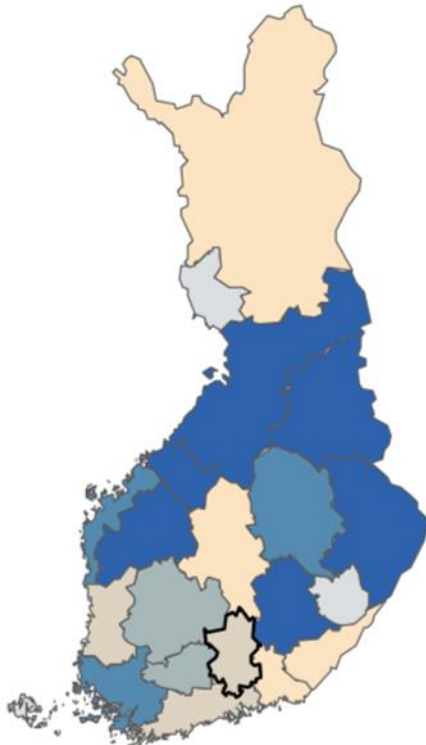
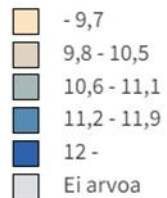
Rahanpuutteen vuoksi ruoasta, lääkkeitä tai lääkärikäynneistä tinkimään joutuneiden osuus (%), 65 vuotta täyttäneet

Päijät-Häme:

10,4

Koko maa:

11,1

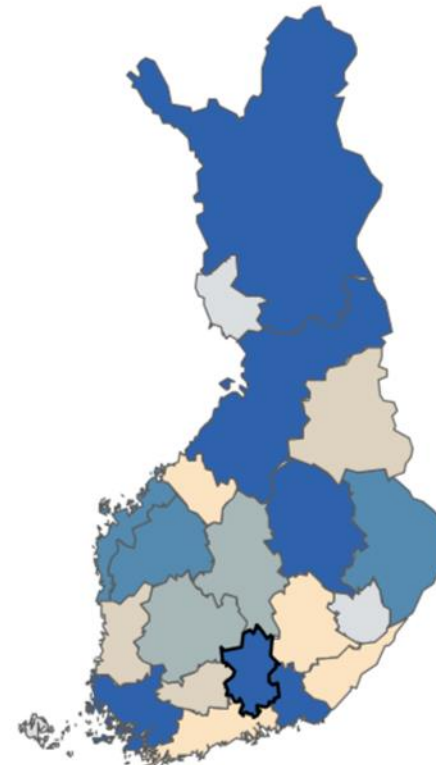
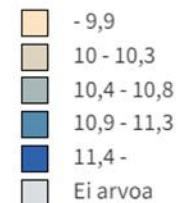

Päijät-Häme:

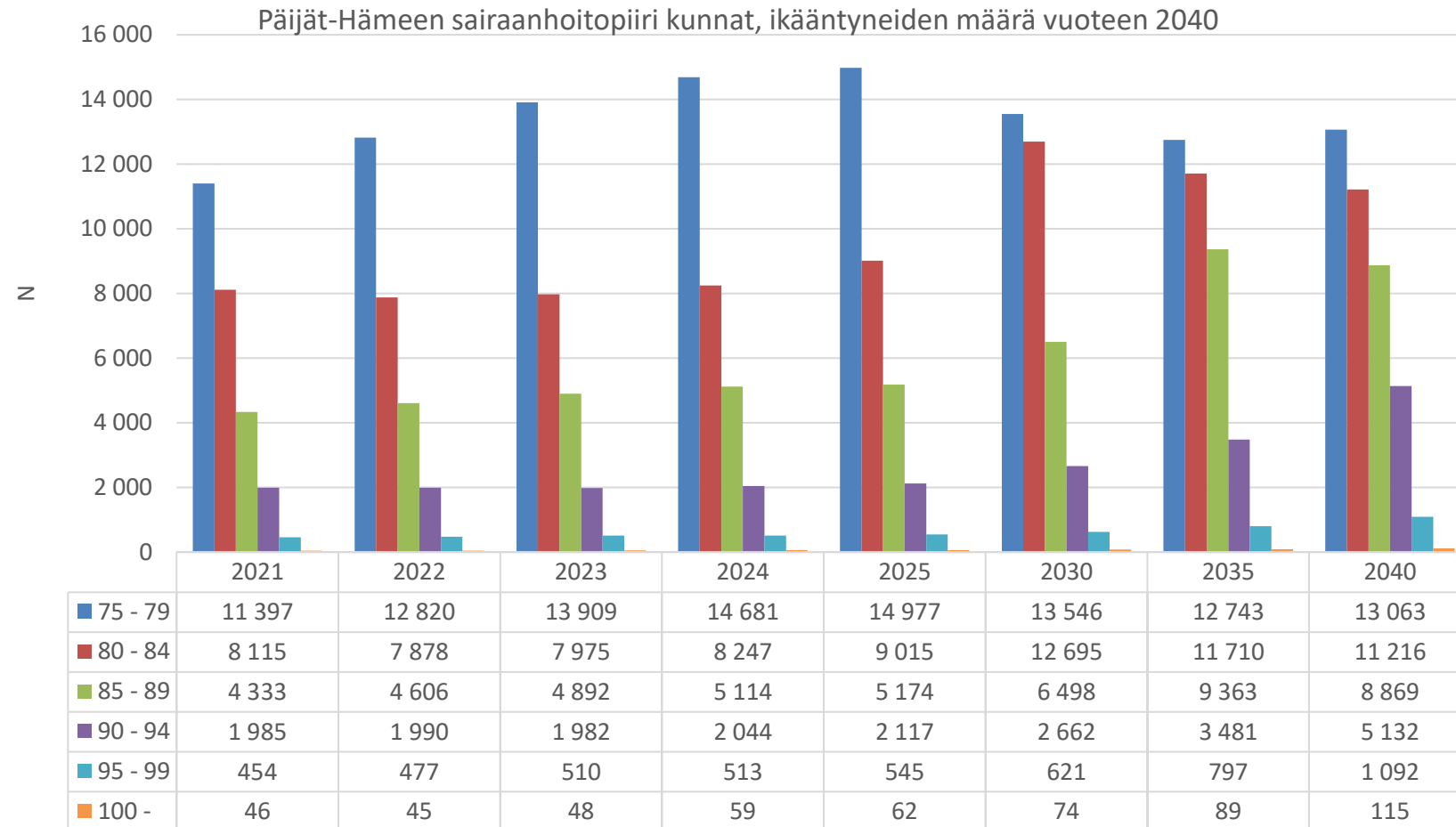
15,7

Koko maa:

10,5

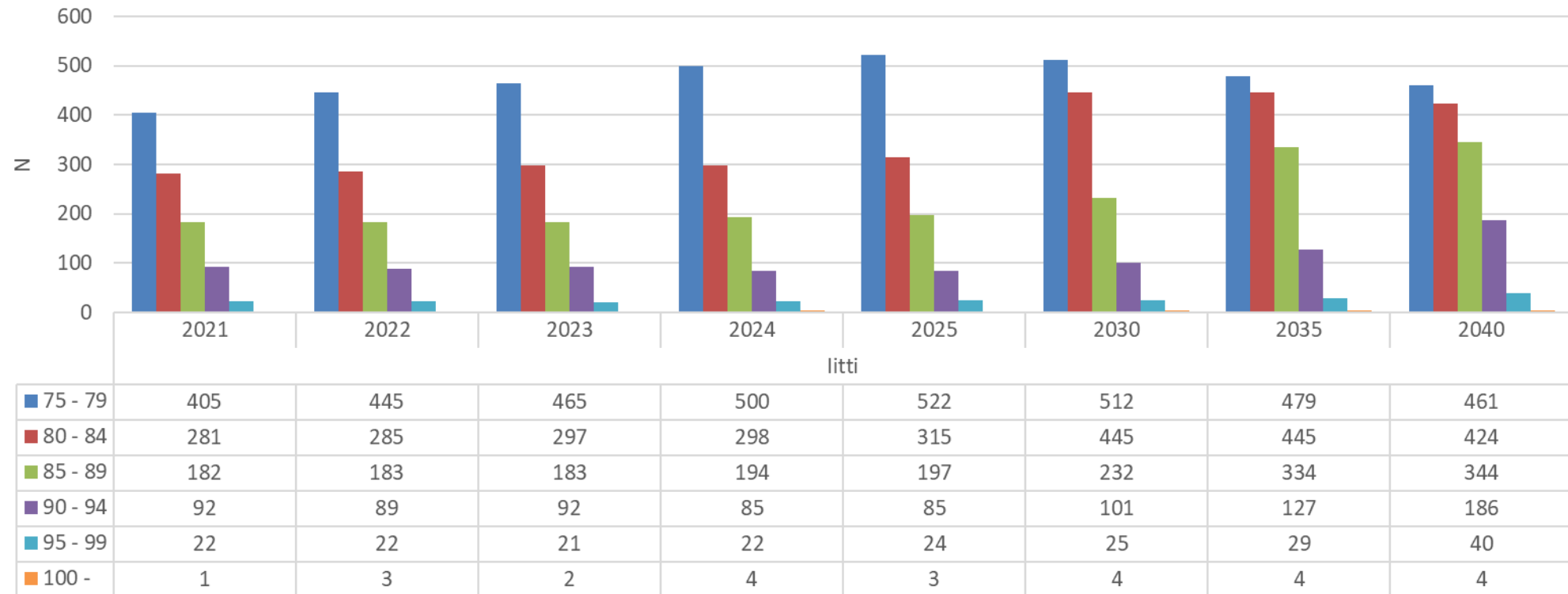

VÄESTÖKEHITYS 2021-2040

VÄESTÖKEHITYS 2021-2040, IITTI

Iitti, väestöennuste ikäluokittain yli 75-vuotiaat vuoteen 2040

KESKEISET PALVELURAKENNETAVOITTEET

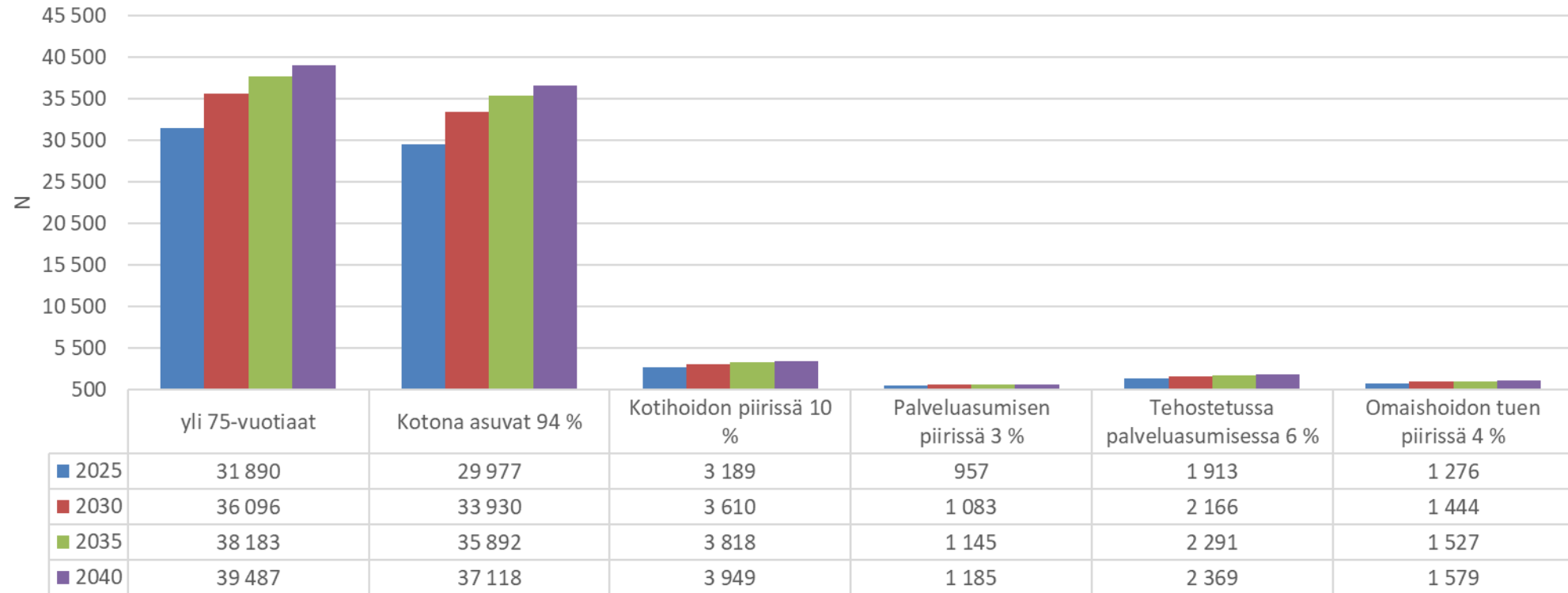
Palvelurakennetavoitteet yli 75-vuotiaiden osalta vuoteen 2025 mennessä

■ Asuu kotona ■ Säännöllisen kotihoidon piirissä enintään ■ Palveluasumisen piirissä ■ Tehostetussa palveluasumisessa ■ Omaishoidon tuen piirissä

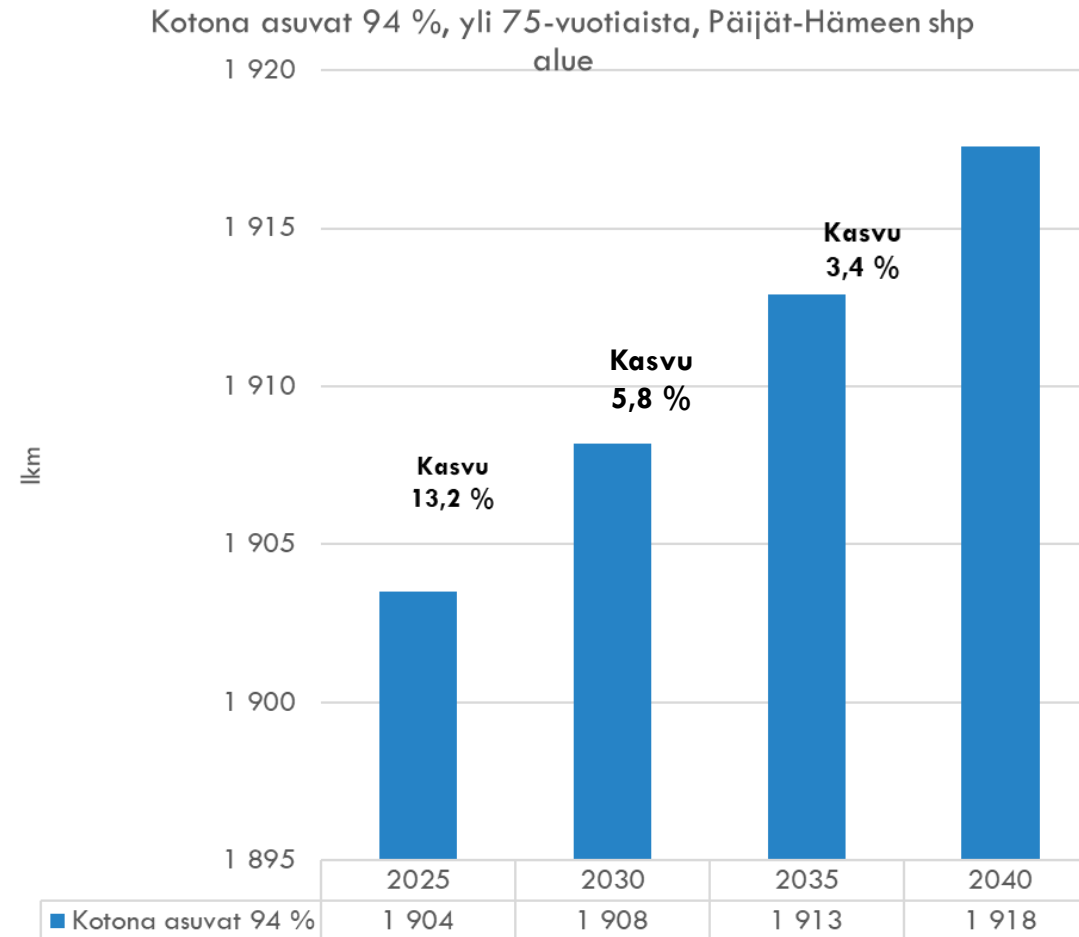

PALVELURAKENNE LUKUINA, PÄIJÄT-HÄMEEN SHP

Palvelurakenne-ennuste lukuina Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirin alue

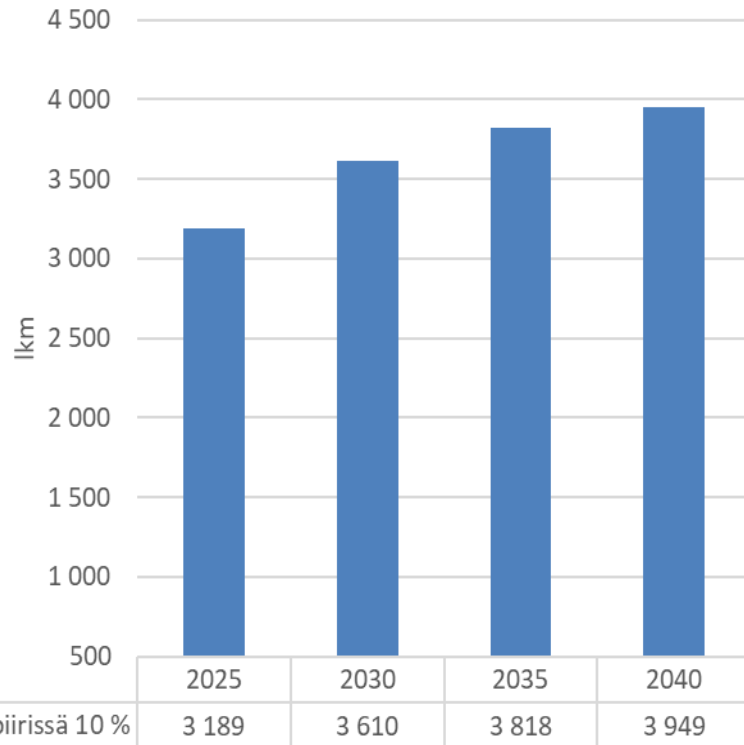

PALVELURAKENNE LUKUINA PALVELUITTAIN, PÄIJÄT-HÄMEESSÄ

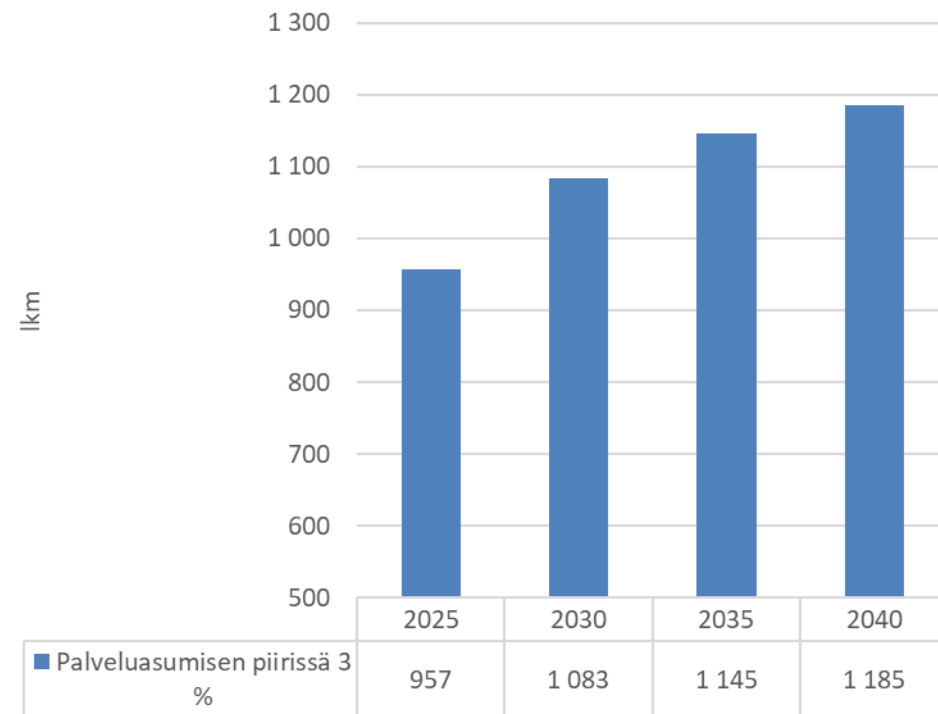

PALVELURAKENNE LUKUINA PALVELUITTAIN, PÄIJÄT-HÄMEESSÄ

Kotihoidon piirissä 10 %

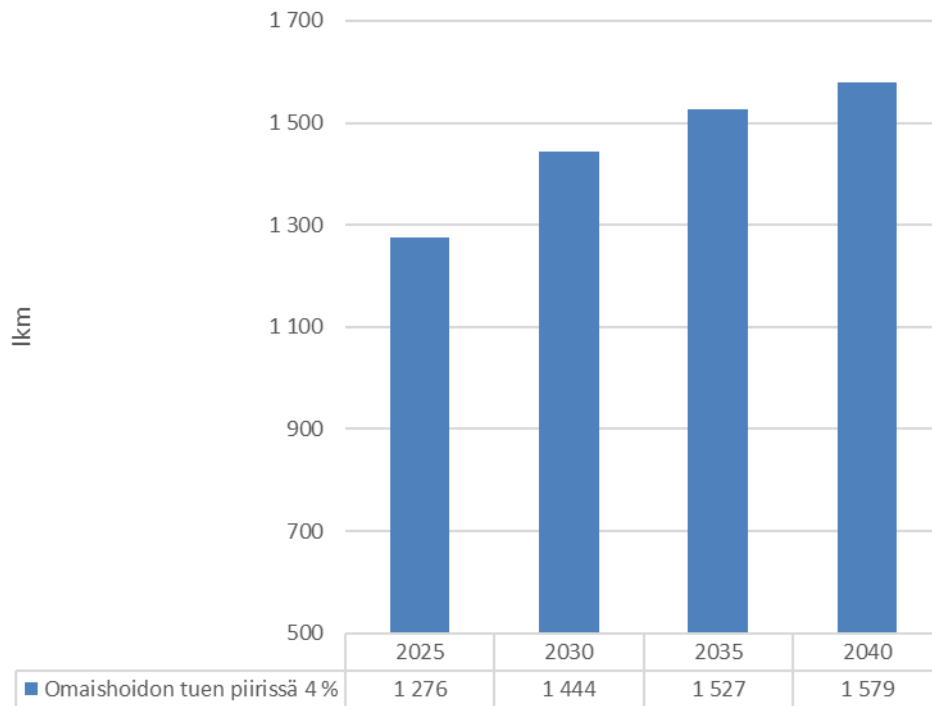

Palveluasumisen piirissä 3 % yli 75-vuotiaista, Päijät-Hämeen shp alue

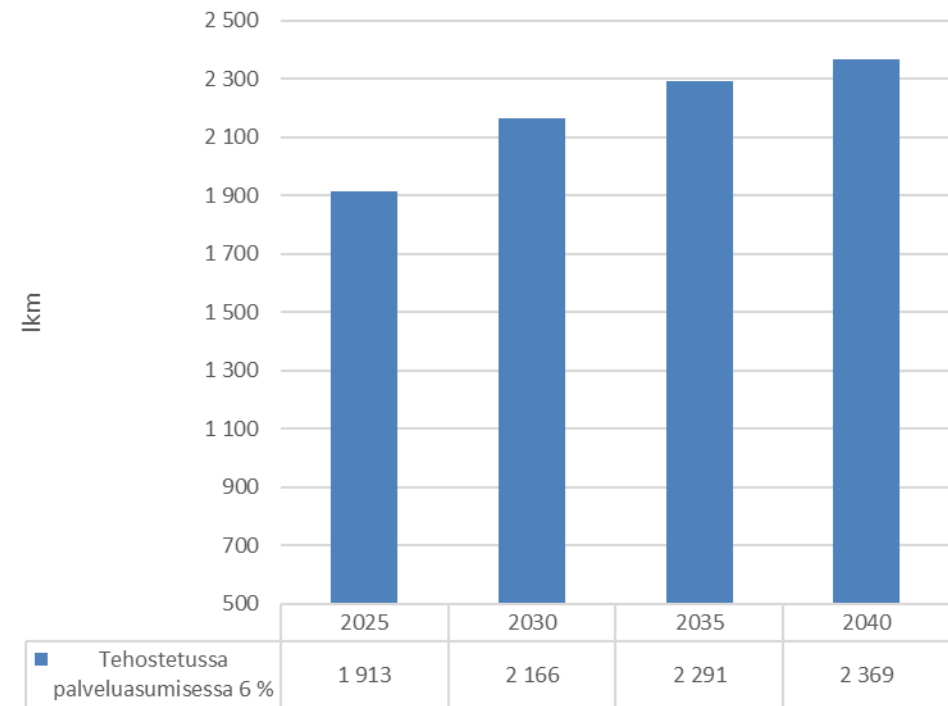

PALVELURAKENNE LUKUINA PALVELUITTAIN, PÄIJÄT-HÄMEESSÄ

Omaishoidon tuen piirissä 4 % yli 75-vuotiaista,
Päijät-Hämeen shp alue

Tehostetussa palveluasumisessa 6 % yli 75-
vuotiaista, Päijät-Hämeen shp alue

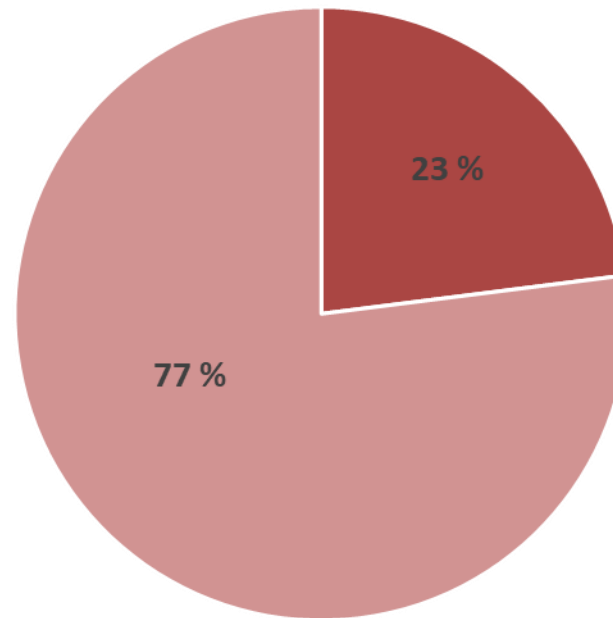

YLI 75-VUOTIAIDEN JAKAUMA, PALVELUJEN PIIRISSÄ JA ITSENÄISESTI ASUVAT, ILMAN PALVELUJA

■ Palvelujen piirissä olevat yli 75-vuotiaat

■ Itsenäisesti ilman palveluja olevat yli 75-vuotiaat

Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen toimenpiteet kohdentuvat ensisijaisesti tähän väestönosaan

IKÄÄNTYVIEN HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

HYVINVOINTI - YHTEINEN TEHTÄVÄ

Kaikki kunnan hallintokunnat voivat toiminnallaan edistää ikääntyneen väestön hyvinvointia ja terveyttä ja arvioida päätöksiään tältä pohjalta. Hyvinvoinnin- ja terveyden edistäminen ei ole erillistä tekemistä vaan yhteinen tehtävä. Ikäihmisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpideohjelman ensisijaisena tavoitteena on edistää ikäihmisten hyvinvointia laaja-alaisessa yhteistyössä. Viereisessä kuvassa Kuntaliiton kuvaus kuntalaisen hyvinvoinnin edistämisessä.

Mitä kunta tekee tulevaisuudessa?

Osaamisen ja kulttuurin edistäminen

- Varhaiskasvatus
- Esi- ja perusopetus
- Lukiokoulutus
- Ammatillinen koulutus
- Vapaa sivistystyö
- Taide- ja kulttuuripalvelut
- Kirjastopalvelut
- Nuorisopalvelut
- Liikuntapalvelut

Kunnan elinvoiman edistäminen

- Paikkakunnan vetovoimaisuus
- Vaikeasti työllistyvien tuki: etsivä nuorisotyö, työpajat, työttömyyden pitkittymisen ehkäisy, kaupunginosatyö
- Kotouttaminen
- Elinkeinopolitiikka: yritysneuvonta, kehittämishankkeet, yritystontit, alueen markkinointi, avoin data
- Resurssiviisaat toimintatavat

Elinympäristön kehittäminen

- Maapolitiikka
- Kaavoitus ja maankäytön suunnittelu
- Liikenne, joukkoliikenne, Tieverkkojen rakentaminen ja ylläpito
- Vesihuolto
- Jätehuolto
- Energiantuotanto ja -jakelu
- Rakennusvalvonta
- Asuntotoimi
- Ympäristönsuojelu ja terveellisen elinympäristön turvaaminen
- Turvallisuudesta ja varautumisesta huolehtiminen

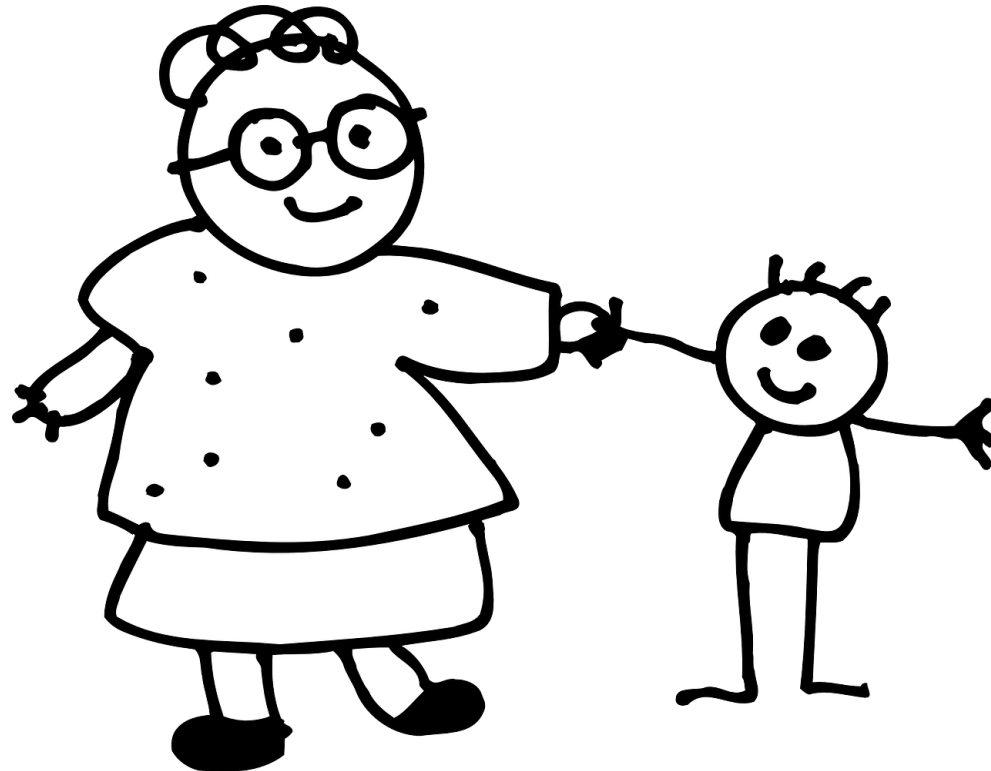
Kuntalaisen hyvinvoinnin edistäminen

Paikallisen identiteetin ja demokratian edistäminen

- Monipuoliset osallistumismahdollisuudet
- Paikallinen yhteisöllisyys
- Viestintä ja vuorovaikutus
- Vaalit ja edustuksellinen demokratia
- Kansalaisjärjestöjen toimintamahdollisuudet
- Asukkaiden omaehtoinen toiminta

IKÄIHMISTEN HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN TOIMENPIDEOHJELMA

litin kunnan sivistyksen ja teknisten palvelualueiden vastualueen toimenpiteet, mittarit ja vastuutahot on esitetty seuraavissa taulukoissa. Kaikki esitetyt tavoitteet ja toimenpiteet on litin vanhus- ja vammaisneuvoston esiin nostamia.

KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT

Keskeiset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutahot
Turvallisuus ja osallisuus palveluympäristössä	Helposti saavutettavat palvelut kunnankirjastossa ja kirjastoautolla	Kävijämäärät	Kirjaston henkilökunta, senioriohjaaja
	Tapahtumat/ toimintatuokiot ikäihmisille	Kävijämäärät	
	Digitaitojen opastus	Opastuksiin osallistuvien määrät/ vertaistuen määrä	
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kirjastossa	Kokoontumistila yhdistyksille	Tilan varaamisten määrät	Kirjaston henkilökunta, liikuntapalvelut
	Pieni äänieristetty huone - asioiden hoitoon vrt. virastot, terveyspalvelut		lainattavien liikuntavälineiden osalta
	Hyvinvointia ja terveyttä edistävää kirjallisuutta sekä lainattavat liikuntavälineet	Lainausten määrät	

KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT

Keskeiset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutahot
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kirjastossa	Opastusta kirjastopalveluihin ja opastusta mm. äänikirjoista	Käyntien määrä	Kirjaston henkilökunta
Yhdistyksille tila, jossa yhdistyksille lukollisia kaappeja	Etsitään sopivia tiloja		Tekniset palvelut

LIIKUNTAPALVELUT

Keskeiset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutahot
Turvallisuus ja osallisuus palveluympäristössä	<ul style="list-style-type: none"> - Esteetön kulku - Opastus kuntosalilaitteiden käyttöön - Torin alue käyttöön - aktivointia 	<p>Liikuntatiloihin on kaikilla mahdollisuus päästä</p> <p>Viihtyisämpi torialue huomioiden penkit</p>	<p>Tekniset palvelut</p> <p>Liikunnanohjaaja ja senioriohjaaja</p> <p>Tekniset palvelut</p>
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> - Vesijumppa tärkeää, kuljetukset toimintaan - Ulkokuntosalilaitteet - Kunta jatkaa liikuntaryhmien järjestämistä - Päivätanssit - Kesällä vesijuoksuvyön kokeilu/ liikunnanohjausta - vesijumppaa ja veteraanimajan jumppia 	<p>Syksystä 2023 kerran viikossa syys- ja kevätlukukaudella vesijumppaan</p> <p>Ulkoilualueet toimivaksi kaikenikäisille</p> <p>Ryhmiin osallistujat</p> <p>Päivätanssien järjestäminen</p> <p>Veteraanimajalla järjestettävät liikuntatuokiot</p>	<p>Senioriohjaaja</p> <p>Liikunta- ja tekniset palvelut</p> <p>Liikuntapalvelut ja senioriohjaaja</p> <p>Kansalaisopisto ja liikuntapalvelut</p> <p>Liikuntapalvelut</p>

VANHUS- JA VAMMAISNEUVOSTON AJATUKSIA

Keskeiset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutahot
Turvallisuus ja osallisuus palveluympäristössä	<ul style="list-style-type: none">- ideaatikoita, kehitysehdotuksia palveluista - tiedotetaan- Kirjasto/ Ravlinna yhdistysten foorumina vrt. harrastemessut - esittelevät toimintaa- Yhteistoimintaa seurojen kesken - "vammaisyyhdistyksen eivät vedä" - ihmiset pelkäävät, että joutuvat "töihin"- Yhdistykset merkittäviä liikuttajia, sosiaalisuutta tukevia- Paikallistoiminnalla merkitystä - turvallinen asumisympäristö - paikallistuntemus ja viestintä - me ollaan me!- Kunta ja yhdistykset tiedottavat palveluistaan (kyläyhdistykset, ym. yhdistykset)	<p>-kirjastossa kerran kk kuun viimeinen päivä</p> <p>Huomioidaan avustuksia myönnettäessä</p>	<p>litti-piste</p> <p>Kolmas sektori</p> <p>Kolmas sektori</p> <p>Kolmas sektori</p> <p>Kolmas sektori/ litti-piste</p>

VANHUS- JA VAMMAISNEUVOSTON AJATUKSIA

Keskeiset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutahot
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	<ul style="list-style-type: none">- Eläkkeelle jäävän paketti (yhdistykset, toiminta, palvelut) - yhdistykset - kulttuurikävelyt , tutor - kohdennettu toiminta, asiointihallinto- Kulttuurikävelyt - hyödyntäen yhdistysten ym. paikallistuntemusta- Apuvälineiden opastus/ käyttö myös kylillä, tiedotetaan opastuksesta, omaisille myös tietoa- Hyvinvointipalvelut, tietoa kotiin vietävistä palveluista (mm. jalkahoito, hieronta, digipalvelut)- Yksinäisyys - toimintakerhot, asiointiliikenne- "Turinatupa"/ "Juttuluuri"/ "Kahvihetki"	<p>Esite/paketti eläkkeelle jäävällä ko. asioista</p> <p>Osallistuvat järjestäjät ja kävelijät</p>	<p>Markkinointi/ kolmas sektori</p> <p>Senioriohjaaja, yhdistykset</p> <p>Terveysasema ja senioriohjaaja</p> <p>Markkinointi/ yrittäjät - kokoavat paikallisten yritysten tarjoamista hyvinvointipalveluista yhteystiedot</p> <p>Senioriohjaaja</p> <p>Senioriohjaaja</p>